

Mobilisering av bioenergitiltak i landbruket i Nord-Norge

Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Statsforvalteren i Nordland

Prosjektskisse 2025

Skisse utarbeidet av:

Helge Molvig, Jørgen Bjørkli og Nedzad Zdravovic (Statsforvalteren i Troms og Finnmark)

Ingrid Roaldsen og Runa Stenhammer Aanerød (Statsforvalteren i Nordland)

Innhold

Bakgrunn.....	3
Innledning.....	3
Historikk og erfaringsgrunnlag for videre satsing på bioenergi	3
Tidligere arbeid innenfor temaet.....	3
Forankring.....	6
Partnerskap landbruk.....	6
Faglagene i landbruket	6
Utdanningsaktører	7
Andre relevante aktører	7
Organisering.....	7
Mål	8
Målgruppe	9
Aktiviteter.....	9
Mobiliseringsaktiviteter.....	9
Webinar om ulike typer fornybare energiløsninger	9
Webinar på spesifikke tema	10
Fagdag om ulike typer tema	11
Studietur	12
Prosjektadministrasjon	13
Budsjett	15
Finansieringsplan	16
Fremdriftsplan (3 år).....	17

Forsidebilde: KI-generert av Statsforvalteren i Nordland

Bakgrunn

Innledning

Nord-Norge sitter på store, uutnyttede bioressurser som kan bli en drivkraft for grønn omstilling, økt energisikkerhet og lokal verdiskaping. Med et kaldt klima, lange avstander og sårbar energiforsyning er behovet for robuste, fornybare løsninger større enn noen gang. Bioenergi gir gårdbrukere muligheten til å ta en aktiv rolle i det grønne skiftet – samtidig som vi styrker beredskapen og skaper nye inntektsstrømmer i distriktene.

Statsforvalteren i Nordland og Statsforvalteren i Troms og Finnmark går nå sammen om et mobiliseringsprosjekt som skal gjøre bioenergi til en reell og lønnsom mulighet for landbruket i nord. Prosjektet bygger på Statsforvalterens bioenergistrategi og FNs bærekraftsmål, og har som mål å:

- Øke bruken av fornybare energikilder i landbruket
- Redusere klimagassutslipp og bidra til nasjonale klimamål
- Styrke energisikkerheten og beredskapen i Nord-Norge
- Skape nye muligheter for næringsutvikling og lokal verdiskaping

Gjennom målrettet mobilisering, kunnskapsdeling og samarbeid med sentrale aktører skal vi gjøre bioenergi til en naturlig del av gårdbrukernes fremtidsplaner. Dette er ikke bare et energiprojekt – det er et utviklingsprosjekt for hele regionen.

Historikk og erfaringsgrunnlag for videre satsing på bioenergi

Statsforvalteren i Nordland og Statsforvalteren i Troms og Finnmark har over tid arbeidet målrettet med bioenergi. Gjennom ulike initiativ og prosjekter har vi samlet verdifull erfaring og innsikt som gir et solid fundament for den videre satsingen.

Dette omsøkte prosjektet bygger på tidligere arbeid, læring og etablerte samarbeidsarenaer – og tar neste steg mot å gjøre bioenergi til en reell og lønnsom løsning for landbruket i Nord-Norge.

Tidligere arbeid innenfor temaet

Statsforvalteren i Nordland har allerede lagt viktige brikker for utviklingen av bioenergi i regionen. I perioden 2020–2024 gjennomførte vi et større utviklingsprosjekt for tradisjonelt landbruk, finansiert av Nordland fylkeskommune. Bioenergi var et sentralt

satsingsområde, med særlig fokus på biogass som klimatiltak og som en kilde til ny næringsutvikling.

Gjennom prosjektet ble det arrangert to digitale kurs for gårdbrukere og to fysiske møter med bred, tverrsektoriell deltakelse. Her ble biogass løftet frem som en felles mulighet for både landbruk og havbruk. Totalt deltok 149 personer på disse aktivitetene. I tillegg ble det gjennomført to studieturer i samarbeid med Statsforvalteren i Troms og Finnmark, finansiert av Arktiske midler og Innovasjon Norge – begge med fulle deltakerlister.

Erfaringene fra prosjektet viser at interessen for biogass er stor, men at barrierer knyttet til investeringer og etablering fortsatt er betydelige. Likevel har tiltakene gitt konkrete resultater: økt kunnskap, nye samarbeidsarenaer og oppfølging i form av to nye forprosjekter i fylket. Dialogen mellom landbruk og havbruk har også ført til videre arbeid med et konkret biogassinitiativ i Nordland.

Dette arbeidet har gitt Statsforvalteren i Nordland verdifull innsikt i behov, muligheter og utfordringer – og danner et sterkt utgangspunkt for den videre mobiliseringen for bioenergi i Nord-Norge.

Spørreundersøkelse blant deltakere i Statsforvalterens aktiviteter

For å styrke kunnskapsgrunnet om status, barrierer og behov knyttet til mobilisering for fornybar energi i landbruket, gjennomførte Statsforvalteren i Nordland i september 2025 en digital spørreundersøkelse. Undersøkelsen ble sendt til gårdbrukere som hadde deltatt i aktiviteter under utviklingsprosjektet for tradisjonelt landbruk, omtalt tidligere.

Svar og deltakelse

Vi mottok 22 svar fra gårdbrukere fra ulike kommuner i Nordland, med produksjoner som melk, kjøtt, grønnsaker, skog og annet. Kun 4 av respondentene hadde gjennomført tiltak innen fornybar energi etter deltakelse på våre arrangementer. Eksempler på tiltak var:

- Investering i nytt flisfyringsanlegg
- Installering av solcellepanel
- Planlegging av biogassanlegg
- Søknad om etablering av solpark

Identifiserte barrierer

De mest fremtredende barrierene for å komme i gang med fornybar energi var:

- Økonomisk usikkerhet og høye investeringskostnader
- Manglende kunnskap og teknisk kompetanse
- Lite forutsigbare eller utilstrekkelige støtteordninger
- Begrenset tid og kapasitet hos gårdbrukerne
- Teknologisk usikkerhet, særlig knyttet til biogass og småskala vannkraft
- Manglende lokal støtte og rådgivning, spesielt fra kommuner og nettselskaper

Etterspurte tiltak og informasjonsbehov

Respondentene pekte på flere tiltak som kan bidra til økt mobilisering:

- Økonomisk rådgivning og bedre tilpassede støtteordninger for småskala landbruk
- Teknisk rådgivning og bistand i søknadsprosesser
- Fysiske og digitale informasjonsmøter, fagmøter og webinarer
- Gårdsbesøk hos produsenter som har gjennomført tiltak
- Utvikling av lokale nettverk og samarbeidsprosjekter, inkludert nabosamarbeid og fellesanlegg
- Enklere og mer oversiktlige søknadsprosesser

I tillegg ble det etterspurt:

- Sammenligninger av ulike energiformer og tilpasning til ulike gårdsdrifter
- Reelle økonomiske eksempler og lønnsomhetsvurderinger
- Informasjon om støtteordninger og hvordan man kan starte uten stor egenkapital

Energiformer med størst interesse

Selv om utviklingsprosjektet hadde hovedfokus på biogass, viste undersøkelsen at gårdbrukerne ønsker mer kunnskap om:

- Biogass
- Solenergi
- Småskala vannkraft
- Biovarme (ved, flis, pellets, halm)
- Vindkraft på gårdsnivå

- Jordvarme og geotermisk energi
- Bølge- og tidevannsenergi

Spørreundersøkelse om bioenergi til landbruket i Troms og Finnmark i regi av Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Statsforvalteren sendte ut et [spørreskjema](#) til alle bønder og skogeiere i fylket høsten 25. Her ble det spurt om blant annet hva som er viktigste skranken for å komme i gang med bioenergi. Kostnader og lønnsomhet går igjen i nesten alle svarene. Når det gjelder tiltak de ønsker fokus på nevnes det økonomisk rådgivning som viktigst etterfulgt av gårdsbesøk og teknisk rådgivning. Vi spurte også om hvilke typer fornybar energi som er mest interessant og der svarer flest biovarme (omfatter ved, flis, etc), etterfulgt av vindmølle- og solenergi. Tiltak som etterspørres for å komme i gang er økonomisk rådgivning, teknisk rådgivning, gårdsbesøk og hjelp til søknader. Per i dag har vi mottatt 42 svar, men undersøkelsen er ennå åpen.

Forankring

Mobiliseringsprosjektet for bioenergi i Nord-Norge er forankret i eksisterende regionale samarbeidsstrukturer og fagmiljøer. Prosjektet er utviklet i dialog med aktører som har inngående kunnskap om landbrukets behov, muligheter og utfordringer i nord.

Partnerskap landbruk

Prosjektet er informert om i det etablerte samarbeidet i Partnerskap landbruk Nordland, Partnerskap landbruk Troms og Partnerskap landbruk Finnmark, og er utviklet i dialog med aktører som har inngående kjennskap til landbrukets behov, muligheter og utfordringer i nord. Partnerskapene vil bli løpende orientert gjennom prosjektet og gitt muligheter for innspill til aktivitetene.

Faglagene i landbruket

Nordland Bondelag og Nordland Bonde- og småbrukarlag har bidratt med innsikt i gårdbrukernes ståsted og engasjement i utviklingen av prosjektskissen, som skal sikre at prosjektet treffer målgruppen med relevante tiltak. Prosjektets arbeidsgruppe vil be faglagene om å oppnevne representanter til en ressursgruppe for å sikre at prosjektets aktiviteter når målgruppen og har forankring i næringen. Faglagene vil blant annet kunne bidra med faglige innspill, og være viktig i rekrutteringen av deltakere til de ulike mobiliseringsaktivitetene i prosjektet, og samtidig selv være potensielle deltakere.

Faglagene er også representert i de ulike partnerskapene for landbruk i de respektive fylkene, og vil derigjennom også sikres orientering og involvering i prosjektet. I sum håper vi at denne strukturen gir faglagene innflytelse og sikrer at prosjektet blir godt forankret i landbruket i Nord-Norge.

Utdanningsaktører

Skolene som tilbyr naturbruksutdanning er kompetansesentre på bioenergi, og vil derfor være viktige samarbeidspartnere i prosjektet. Naturbruksutdanningene i Nord-Norge utdanner framtidens bønder og fagarbeidere, og har en viktig rolle i å bygge kompetanse og interesse for bioenergi blant unge. I dialogen vi har hatt med skolene, har vi erfart at de har flere prosjekter innenfor bioenergi, som kan gi synergieffekter til vårt prosjekt. I detaljplanleggingen og gjennomføringen av de ulike mobiliseringsaktivitetene vil vi etterstrebe et tett samarbeid med både elever og lærere.

Elever ved Tana videregående skole i Finnmark, Senja videregående skole i Troms, Sortland videregående skole og Mosjøen videregående skole i Nordland vil være aktuelle deltakere i de ulike tiltakene i prosjektet. I tillegg vil de videregående skolene i landsdelen være aktuelle samarbeidspartnere for gjennomføring av fysiske fagdager og møter, ettersom de også fungerer som visningssentre bl.a. for flisfyring og biogass. Tilbakemeldingene fra skolene i landsdelen er at dette prosjektet vil kunne bidra i utviklingen av det pedagogiske opplegget knyttet til visningssentrene som de er i ferd med å etablere.

Andre relevante aktører

Norsk Landbruksrådgivning har kompetanse på energiløsninger i landbruket og erfaring fra rådgivning og mobilisering i hele landet. Norsk Bioenergiforening har teknologisk innsikt og koblinger til energibransjen. Disse aktørene vil derfor være relevante bidragsytere i prosjektet.

Gjennom denne brede forankringen sikrer prosjektet både faglig kvalitet, regional relevans og god kontakt med målgruppen. Samarbeidet legger til rette for felles innsats for grønn omstilling, lokal verdiskaping og styrket energiberedskap i nord.

Organisering

Arbeidsgruppe

Mobiliseringsprosjektet for bioenergi i Nord-Norge er et samarbeid mellom Statsforvalteren i Nordland og Statsforvalteren i Troms og Finnmark. For å sikre effektiv

styring og gjennomføring er det etablert en intern arbeidsgruppe med representanter fra begge embeter. Arbeidsgruppen har ansvar for:

- Utvikling av prosjektets innhold og aktiviteter
- Koordinering av gjennomføring
- Rapportering til relevante instanser

Prosjektledelse

Landbruks- og reindriftsavdelingen hos Statsforvalteren i Nordland har det overordnede ansvaret for prosjektledelsen. Dette innebærer koordinering av arbeidsgruppa og ressursgruppa, samt fremdriftsstyring og kvalitetssikring av leveranser.

Ressursgruppe

Arbeidsgruppa skal etablere en ressursgruppe som skal bistå prosjektet og sikre at mobiliseringsaktivitetene treffer målgruppa og at prosjektets mål oppnås.

Ressursgruppa tar utgangspunkt i den allerede etablerte gruppa «Mobiliseringsgruppa for bioenergi i Nord-Norge», som tidligere har bestått av representanter fra Innovasjon Norge, Statsforvalteren i Nordland, Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Fylkeskommunen i henholdsvis Nordland, Troms og Finnmark. For å styrke koblingen til næringa, vil arbeidsgruppa be om at det oppnevnes representanter fra faglagene i Nord-Norge til å delta i denne gruppa.

Arbeidsgruppa til prosjektet vil invitere ressursgruppa til møter opp mot én gang i kvartalet. Arbeidsgruppa vil være ansvarlig for å lede møtene.

Mål

Prosjektets hovedmål er å mobilisere gårdbrukere i Nord-Norge til å ta i bruk fornybare energiløsninger som en del av det grønne skiftet i landbruket. Gjennom målrettede aktiviteter skal prosjektet bidra til økt kunnskap, motivasjon og konkret prosjektutvikling blant gårdbrukere i Nordland, Troms og Finnmark.

Målet er at aktivitetene skal resultere i at flere gårdbrukere utarbeider og sender søknader til Innovasjon Norge om finansiering av fornybare energiløsninger på egen gård. Prosjektet skal dermed bidra til økt lokal energiproduksjon, verdiskaping og beredskap i nordnorsk landbruk.

Målgruppe

Hovedmålgruppa til prosjektet er gårdbrukere i Nordland, Troms og Finnmark med særlig søkelys på de med husdyrproduksjon, skog og småskala produksjon.

I tillegg vil prosjektet henvende seg til kommunale landbrukskontor, rådgivingstjenester og andre som vi anser som viktige støttespillere for gårdbrukerne.

Aktiviteter

Mobiliseringsaktivitetene tar utgangspunkt i behovene som er avdekket gjennom tidligere arbeid og undersøkelser som vist til i denne søknaden. Aktivitetene skal bidra til å nå målene i Bionova-programmet om reduserte klimagassutslipp, økt verdiskaping og bærekraftig ressursbruk i landbruket.

Prosjektet vil starte med brede digitale informasjonsaktiviteter som skal gi gårdbrukere innblikk i mange ulike typer fornybare energiløsninger. Videre vil prosjektet gi gårdbrukerne mer inngående kunnskap om spesifikke tema, basert på behovene som er avdekket i våre undersøkelser.

Erfaringsmessig vet vi at det er viktig å kombinere digitale informasjonstiltak med fysiske samlinger for å sikre dialog, erfarings- og kunnskapsutveksling og etablere samarbeid mellom gårdbrukere. Vi vil derfor invitere til to studieturer på tema som er av interesse for gårdbrukere fra hele Nord-Norge. På utvalgte tema vil vi også tilby fylkesvise fysiske fagdager hos gårdbrukere som har tatt i bruk ulike energiløsninger på sin gård.

Mobiliseringsaktiviteter

I det følgende presenteres en oversikt over de planlagte mobiliseringsaktivitetene i prosjektet.

Webinar om ulike typer fornybare energiløsninger

Mål:

Aktiviteten skal øke kunnskapen hos gårdbrukeren om ulike typer fornybare energiløsninger som kan være aktuelle tiltak på gårdsnivå.

Hva skal vi gjøre:

Vi skal planlegge og gjennomføre et grunnleggende webinarer for gårdbrukere i Nord-Norge i samarbeid med relevante aktører. Webinaret skal tilbys opp mot fire ganger. I etterkant av webinaret vil vi innhente og bearbeide deltakernes ønsker og behov for videre kunnskapsoppbygging i form av en spørreundersøkelse eller liknende.

Utfordringer:

Vi anser det kan være utfordringer med å rekruttere deltakere og sikre relevans hos gårdbrukerne. Valg av tidspunkt og varigheten på webinarer vil være avgjørende for om gårdbrukerne vil prioritere å delta.

Fremdrift:

Webinaret med tilhørende kunnskapsinnhenting skal gjennomføres i prosjektets første år.

Kostnad:

Kostnadstype	Tidsbruk	Timekostnad	Beløp	Sum
Personalkostnader inkl. overhead	82,5	700	57 750	57 750
Kjøp av tjenester som utgiftsføres			50 000	50 000
Totalkostnad				107 750

Webinar på spesifikke tema

1. Økonomisk støtte og planleggingshjelp
2. Klimaeffekter og klimakalkulator
3. Vind, vann og sol
4. Biovarme
5. Biogass
6. Biokull
7. Ev. andre tema.

Mål:

Aktivitetene skal øke kunnskapen hos gårdbrukeren for å bygge ned barrierene som hindrer dem i å iverksette tiltak på gårdsnivå.

Hva skal vi gjøre:

Vi skal planlegge og gjennomføre 7 webinarer for gårdbrukere i Nord-Norge i samarbeid med relevante aktører. Vi etterstreber å vise frem praktiske eksempler fra gårdbrukere som har erfaring fra de ulike temaene.

Utfordringer:

Vi anser det kan være utfordringer med å rekruttere deltakere og sikre relevans hos gårdbrukerne. Valg av tidspunkt og varigheten på webinarer vil være avgjørende for om gårdbrukerne vil prioritere å delta.

Fremdrift:

Webinarene skal gjennomføres i prosjektets første år.

Kostnad:

Kostnadstype	Tidsbruk	Timekostnad	Beløp	Antall	Sum
Personalkostnader inkl. overhead	22,5	700	15 750	7	110 250
Kjøp av tjenester som utgiftsføres			15 000	7	105 000
Totalkostnad					215 250

Fagdag om ulike typer tema

1. Biovarme
2. Biogass
3. Vind- og solenergi

Mål:

Aktivitetene skal øke kunnskapen hos gårdbrukeren og inspirere til å etablere bioenergitiltak på gårdsnivå gjennom å besøke eksisterende energiløsninger med gode erfaringer.

Hva skal vi gjøre:

Vi skal planlegge og gjennomføre tre ulike fagdager fordelt på Nordland, Troms og Finnmark. Vi planlegger én fagdag per tema i Finnmark, én fagdag per tema i Troms og to fagdager per tema i Nordland.

Gårdbrukere og representanter fra virkemiddelapparatet skal møtes til en fagdag på eksisterende anlegg på gårdsnivå. Det skal etterstrebes å vise fram eksempler som er ønsket av målgruppa. Vi antar på nåværende tidspunkt at aktuelle tema kan være eksempler på biovarme, biogass, vindmølle på gårdsnivå og solceller på gårdsnivå.

Samarbeidspartnerne i prosjektet vil være viktige bidragsytere i utarbeidelsen av fagdagene.

Utfordringer:

Det vil være utfordringer knyttet til rekruttering av deltakere til fagdagene, og da spesielt gårdbrukere som ønsker å sette av en hel dag til en felles fagdag.

Fremdrift:

Fagdagene skal gjennomføres i siste halvdel av prosjektets 2. år. Planlegginga vil starte allerede i prosjektets første år med innspill fra deltakerne på de øvrige tiltakene (webinarer) om hvilke tema og besøkpunkter som er ønskelig. I første halvdel av år 2 vil programmet for fagdagene utarbeides, og rekrutteringen av deltakere vil starte.

Kostnad:

Kostnadstype	Tidsbruk	Timekostnad	Beløp	Antall	Sum
Personalkostnader inkl. overhead	225	700	157 500	3	472 500
Kjøp av tjenester som utgiftsføres			120 000	3	360 000
Totalkostnad					832 500

Studietur

Mål:

Inspirere gårdbrukere til å etablere bioenergitiltak på gårdsnivå gjennom å besøke gårdsbruk som allerede har iverksatt tiltak med gode erfaringer.

Hva skal vi gjøre:

Vi skal arrangere to studieturer, hvor inntil 30 gårdbrukere (inntil 10 fra hvert fylke) og representanter fra virkemiddelapparatet reiser på felles 2-3-dagers studieturer til områder i Norge med ulike gode eksempler på bioenergitiltak som er iverksatt på gårdsnivå. Det skal etterstrebes å vise eksempler på biovarme, biogass, vindmølle på gårdsnivå, solcelle og evt. andre eksempler som gårdbrukerne har etterspurt kunnskap om i de øvrige tiltakene (webinarene og fagdagene). En viktig effekt av studieturene i tillegg til kunnskap om bioenergi på gårdsnivå, vil være nettverksbygging deltakerne imellom, mellom gårdbrukerne vi møter og våre deltakere, og med representanter fra virkemiddelapparatet.

Samarbeidspartnerne i prosjektet vil være viktige bidragsytere i utarbeidelsen av prosjektet og for å rekruttere deltakere til studieturen.

Utfordringer:

Det vil være utfordringer knyttet til

1. Reisekostnader pga. stor geografisk spredning. Det kan bli behov for å dekke deler av reisekostnadene for deltakere med lang reisevei.
2. Rekruttering av deltakere til studieturen, og da spesielt gårdbrukere som ønsker å sette av flere dager til en felles studietur, til å delta på turen
3. Gjennomføring av en studietur med en stor gruppe deltakere. Av erfaring vet vi at det alltid oppstår uventede hendelser som kan påvirke turens innhold og gjennomføring. Det være seg sykdom, værforhold, transport mm.

Fremdrift:

Studieturene skal gjennomføres i siste halvdel av prosjektets 2. år og første halvdel av prosjektets 3. år. Planleggingen vil starte allerede i prosjektets første år med innspill fra deltakerne på de øvrige tiltakene (webinarer og fagdager) om hvilke besøkspunkter som er ønskelig. I år 2 vil programmet utarbeides, og rekrutteringen av deltakere vil starte.

Kostnad:

Kostnadstype	Tidsbruk	Timekostnad	Beløp	Antall	Sum
Personalkostnader inkl. overhead	300	700	210 000	2	420 000
Kjøp av tjenester som utgiftsføres			250 000	2	500 000
Totalkostnad					920 000

Prosjektadministrasjon

Mål:

Dette tiltaket har som mål å lede prosjektet slik at de planlagte aktivitetene gjennomføres i henhold til oppsatt budsjett og tidsplan, slik at hovedmålsettingen i prosjektet nås i løpet av prosjektperioden.

Hva skal vi gjøre:

1. Etablering av prosjektgruppe og prosjektleder

Prosjektet vil etablere en prosjektgruppe med representanter fra begge Statsforvalterembetene med en dedikert prosjektleder. Selve prosjektadministrasjonen vil legges til et av embetene.

2. Digitale og fysiske møter

Prosjektet gjennomføres som et samarbeid mellom Statsforvalteren i Nordland og Statsforvalteren i Troms og Finnmark. Prosjektadministrasjonen vil derfor gjennomføre regelmessige prosjektmøter digitalt samt årlige fysiske møter for å planlegge aktivitetene i prosjektet. Møtene skal også legge til rette for godt samarbeid mellom embetene gjennom tydelig kommunikasjon og felles rutiner

3. Rapportering

Prosjektadministrasjonen skal sørge for rapportering til finanssør, ledelsen i begge statsforvalterembetene og eventuelle samarbeidspartnere.

Utfordringer:

Utfordringer i gjennomføringen av dette tiltaket vil være knyttet til koordinering mellom tre embeter med ulike interne rutiner og prioriteringer, samt sikre håndtering av budsjett og økonomirapportering på tvers av embetene. Det vil også kunne oppstå utfordringer med å sikre tilstrekkelig med tid og ressurser til den administrative oppfølgingen av prosjektet.

Fremdrift:

Oppstart (måned 1): Etablering av prosjektgruppe, avtaler om samarbeid.

Digitale prosjektmøter (månedlig): Koordineringsmøter, referater, rapportering og fremdriftsoppfølging.

Fysiske prosjektmøter (årlig): Planlegging av kommende aktiviteter og årlig rapportering på gjennomført aktiviteter

Avslutning (sluttfase): Sluttrapport, økonomiavstemming, arkivering av dokumentasjon.

Planlegging og gjennomføring av aktivitetene (løpende)(måned 1–2): Utarbeide prosjektplan, budsjett og kommunikasjonsrutiner.

Kostnad:

Kostnadstype	Tidsbruk	Timekostnad	Beløp	Antall	Sum
Personalkostnader inkl. overhead	200	700	140 000	1	140 000
Kjøp av tjenester som utgiftsføres			180 000	1	180 000
Totalkostnad					320 000

Budsjett

Aktivitet	Tidsbruk totalt (timer)	Timekostnad (kr)	Personalkostnader inkl. overhead (kr)	Kjøp av tjenester som utgiftsføres (kr)	Totalkostnad (kr)
Grunnleggende webinar om alle tema, felles	45	700	31 500	50 000	81 500
Sende ut spørreundersøkelse for å fange opp hva som treffer	37,5	700	26 250	-	26 250
Webinar på spesifikke tema					
- Muligheter og økonomi	22,5	700	15 750	15 000	30 750
- Klimaeffekter og klimakalkulator	22,5	700	15 750	15 000	30 750
- Støtteordninger	22,5	700	15 750	15 000	30 750
- Vind, vann, sol	22,5	700	15 750	15 000	30 750
- Flisfyringsanlegg på gårdsnivå	22,5	700	15 750	15 000	30 750
- Biogass	22,5	700	15 750	15 000	30 750
- Biokull	22,5	700	15 750	15 000	30 750
Fagdag på tema flisfyring (kurs)	225	700	157 500	120 000	277 500
Fagdag på tema biogass	225	700	157 500	120 000	277 500
Fagdag på vind- og solenergi	225	700	157 500	120 000	277 500
Studieturer	600	700	420 000	500 000	920 000
Arbeidsgruppemøter	100	700	70 000	15 000	220 000
Prosjektledelse	100	700	70 000	-	70 000
Annet*			-	100 000	-
OPPSUMMERING	2 195		1 200 500	1 265 000	2 465 500

*) Posten med annet kan for eksempel omfatte utjevning av reisekostnader på grunn av geografi.

Finansieringsplan

Under presenteres finansieringsplanen i prosjektet. Statsforvalteren i Nordland og Statsforvalteren i Troms og Finnmark bidrar med kostnader knyttet til personal inklusive overhead. Midlene fra Innovasjon Norge vil utelukkende dekke kostnader forbundet med gjennomføring av mobiliseringstiltakene. I tillegg vil egeninnsats fra deltakere i tiltakene og samarbeidspartnerne være betydelig, men vanskelig å tallfeste. For studieturen ligger egenandelen i deltakernes reise til oppmøtested der studieturen starter. Dette betyr at tilskudds-prosentsen fra Innovasjon Norge vil være betraktelig lavere enn 51%.

Statsforvalteren i Nordland	600 250
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	600 250
Innovasjon Norge	1 265 000
SUM	2 465 500

Fremdriftsplan (3 år)

Fremdriftsplanen under viser når de aktuelle aktivitetene skal finne sted og tar ikke inn planlegging og etterarbeid.

	År 1												År 2												År 3											
Aktivitet	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
Grunnleggende webinar om alle tema, felles				x																																
Spørreundersøkel se					x																															
Webinar på spesifikke tema																																				
- Muligheter og økonomi									x																											
- Klimaeffekter og klimakalkulator									x																											
- Støtteordninger									x																											
- Vind, vann, sol										x																										
- Flisfyrings- anlegg på gårdsnivå										x																										
- Biogass											x																									
- Biokull											x																									
Fagdag på tema flisfyring																					x															
Fagdag på tema biogass																					x															

